

Kainuun liitto
Tarkastuslautakunta

Arviointikertomus vuodelta 2020

kuva: Paula Halonen

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä		3
2. Johdanto		4
3. Arviointiasetus		5
4. Arviointikohteiden kuvaus		5
5. Talous		6
6. Havainnot tavoitteiden toteutumisesta		6
	6.1 Kainuun liiton koko organisaation tasoiset tehtävät	6
	6.2 Elinkeinot ja aluekehitys	11
	6.3 Alueidenkäyttö	15
	6.4 Hallintopalvelut	16
	6.5 Viestintä ja markkinointi	17
7. Suositukset		18
	7.1 Vuoden 2020 suositukset ja niiden seuranta	18
	7.2 Vuoden 2021 suositukset	20
Allekirjoitukset		

ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2020

1. Tiivistelmä

Tarkastuslautakunta noudattaa arviointikertomuksessaan kuntalain 121 § ja kuntayhtymän tarkastussäännön määräyksiä, sekä toteuttaa hallinnon ja talouden arviointia hyväksymänsä vuoden 2020 työohjelman mukaan.

Keskeisimmät työohjelman mukaiset tehtävät olivat:

- talouden ja hallinnon arviointi
- viranhaltijakuulemiset sekä maakuntahallituksen puheenjohtajan kuuleminen
- tutustuminen henkilöstöraporttiin ja sen arviointi
- tilintarkastajan suullisten raporttien kuuleminen ja tilintarkastajan kirjalliseen muistioon tutustuminen
- tutustuminen toiminta- ja taloussuunnitelmaan sekä tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sekä niiden arviointi
- tutustuminen esityslistoihin ja pöytäkirjoihin sekä muihin saatuihin tietoihin.

Tarkastuslautakunta kokoontui 2020 yhdeksän kertaa ja käsitteli 52 varsinaista asiapykälää. Lautakunnan työ oli sitoutunutta, aktiivista ja keskustelevaa.

Tarkastuslautakunta katsoo, että Kainuun liiton toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toimintavuoden 2020 osalta pääasiassa toteutuneet. Tarkastuslautakunta toteaa lisäksi, että kuntayhtymän toiminta on järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksen mukaisella tavalla perustuen pääosiltaan maakuntavaltuuston hyväksymiin linjauksiin, sekä talous- ja toimintasuunnitelman tavoitteisiin.

Tilikauden tulos oli 86 287,41 euroa ja tilikauden ylijäämä 101 298,08 euroa. Tilintarkastuskertomuksessa ei ole esitetty muistutusta. Sisäinen valvonta ja kontrollit ovat asianmukaisesti eriytetyt ja toimivat. Tarkastuslautakunta on tyytyväinen liiton talouden ja hallinnon hoitoon.

Koronakriisin vaikutus näkyi Kainuun liiton toiminnassa lisätöinä, koska ennakkosuunnitelmat menivät uusiksi ja rinnalle tuli ennakoimatonta työtä. Tilannekuvan luominen nousi keskeiseen rooliin. Pieniä säästövaikutuksia tuli matkakuluihin.

Kainuun liiton sekä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien yhteistyö koetaan tärkeäksi ohjelmien laatimisessa ja muussa edunajamisessa. Kansainvälisen strategian päivitystyö on pääasiassa hoidettu etäyhteyksien kautta.

Kainuun saavutettavuus on edelleen haaste. Lentoliikenteen puuttuminen vaikutti maakunnan elinvoimaan kielteisesti. Raideliikenteen osalla on tapahtunut edistystä. Tiestön kuntoon on edelleen kiinnitettävä huomiota, koska korjausvelkaa on päässyt kertymään paljon.

Kainuun liitto on toiminut monilla foorumeilla kansainvälisessä edunvalvonnassa mm. EU:n suuntaan eri verkostojen kautta. Uusi ohjelmakausi antaa mahdollisuuksia edunvalvonnan uusille toimille tulevaisuudessa. Koillisväylän datakaapeli ja Barentsin alueen alueyhteistyö ovat merkittäviä edunvalvonnan kohteita lähivuosina.

Kainuun liiton rahoittamia EAKR-hankkeita saatiin päätökseen yhdeksän hanketta. Kustannusarvioiltaan yhteensä lähes kolmen miljoonan euron verran, joka on merkittävä summa kehittämishankkeisiin Kainuussa.

Henkilöstöraportin ja työyhteisökyselyn mukaan liiton henkilöstö on pääosin tyytyväinen työolosuhteisiinsa, joskin sisäisessä työnjaossa havaittiin kehittämistarvetta.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että liiton toimielinten päätöksistä tiedotetaan kuntien valtuutetuille. Muistutetaan myös, että osa väestöstä ei käytä somekanavia, joten tarvitaan edelleen lehti-, tv- ja radioviestintää. Kainuun liiton verkkosivut ovat uudistuneet. Tärkeää on, että huolehditaan uudistamisesta ja päivittämisestä jatkossakin.

2. Johdanto

Tarkastuslautakunnan tehtävät

Kuntalain 14 luvun 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastamista koskevat asiat sekä arvioitava, onko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava myös talouden tasapainotuksen toteutumista. Kainuun liiton taseessa ei ole kattamatonta alijäämää, joten tämä kuntalain säännös ei edellytä tarkastuslautakunnalta toimenpiteitä.

Kuntalain 14 luvun 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta asianomaisen selitys sekä hallituksen lausunto. Tilintarkastuskertomuksessa vuodelta 2020 ei ole esitetty muistutusta, joten tämä säännös ei aiheuta toimenpiteitä.

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakuntaan ovat vuonna 2020 kuuluneet seuraavat henkilöt:

puheenjohtaja Veijo Holappa, Suomussalmi, (varajäsen Antero Kyllönen, Kajaani)
varapuheenjohtaja Silja Keränen, Kajaani (varajäsen Anne Kemppainen, Kajaani)
jäsen Ilmo Komulainen, Kuhmo, (varajäsen, Hannu Korhonen, Sotkamo),
jäsen Anne Lukkari, Sotkamo, (varajäsen Anni Rimpiläinen, Kajaani),
jäsen Tuomas Pyykkönen, Suomussalmi, (varajäsen Olli Pietilä, Ristijärvi),
jäsen Kati Nykänen, Hyrynsalmi, (varajäsen Anne Nyman, Kajaani)
jäsen Markku Bäckman, Hyrynsalmi, (varajäsen Raimo Piirainen, Kajaani)

Sihteerinä on toiminut hallintojohtaja Paula Halonen ja ulkoisen tilintarkastuksen suorittajana BDO Audiator Oy - vastuullisena tilintarkastajana KHT, JHT Tiina Mikkonen-Brännkärr.

Lautakunta päätti kokouksessaan 14.10.2020 § 39 hyväksyä arvioinnin työohjelman vuodelle 2020. Tarkastuslautakunta päätti tutustua Kainuun liiton toimintaan muun muassa kuulemalla viranhaltijoita.

Tarkastuslautakunta kokoontui vuonna 2020 yhdeksän kertaa, käsitteli 52 varsinaista asiapykälää ja kuuli niissä 7 eri henkilöä liiton vuoden 2020 toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Tarkastuslautakunta käsitteli tilintarkastustyön etenemistä vuoden mittaan yhden tilintarkastajan antaman kirjallisen tilintarkastusmuistion pohjalta. Lisäksi tilintarkastaja esitteli työohjelman vuodelle 2020.

Kuntalain 13 luvun 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Arviointikertomus laaditaan osin toimintakertomuksessa esitettyjen tietojen perusteella, osin lautakunnan itsensä keräämien tietojen perusteella. Tarkastuslautakunta on hyväksynyt itselleen työohjelman, jonka perusteella on seurattu tavoitteiden toteutumisen arviointia.

3. Arviointiasetelma

Arvioinnissa haetaan vastauksia ensisijaisesti maakuntavaltuuston 16.12.2019 kokouksessaan hyväksymässä vuoden 2020 talousarviossa asetettuihin toimintaa ja taloutta kuvaaviin tavoitteisiin. Vastauksia haetaan vastualueiden vuoden 2020 toimintakertomukseen kirjoittamista tavoitetoteutumista sekä tarkastuslautakunnan itse keräämän aineiston pohjalta.

Arvioinnissa on käytetty monipuolisia ja riittäviä tiedonkeruumenetelmiä. Näitä ovat olleet lautakunnan esityslistat/pöytäkirjat ja niiden liiteaineistot, varsinaisissa kokouksissa eri viranhaltijoiden ja työntekijöiden antamat suulliset katsaukset sekä kokouksissa jaetut lisämateriaalit.

Arviointikertomuksessa vältetään tarpeetonta toistamista asioiden ja tietojen osalta, jotka on esitetty toimintakertomuksessa. Tarkastuslautakunta perustaa arviointinsa pääsääntöisesti niille havainnoille, jotka se on itse todennut tai saanut muuten tietoonsa.

Tarkastuslautakunta on analysoinut keräämäänsä tietoa soveltuvin metodein. Tältä pohjalta on esitetty havaintoja ja niiden pohjalta on tehty suosituksia. Tarkastuslautakunnan tehtävänä ei ole osallistua operatiiviseen johtamiseen, minkä vuoksi arviointi ja johtaminen on pidetty erillään.

4. Arviointikohteiden kuvaus

Tarkastuslautakunta on työohjelmansa mukaisesti ja toiminnan arviointiin liittyen tutustunut seuraaviin kohteisiin ja asioihin:

- Vuoden 2020 tilinpäätös ja toimintakertomus
- Henkilöstöraportti vuodelta 2020
- Rakenerahastokausi 2014 – 2020 ja Kainuun liiton rahoittamat hankkeet
- Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsaus
- Maakuntahallituksen puheenjohtajan ajankohtaiskatsaus
- Ajankohtaiskatsaus Kainuun liiton kansainvälisistä asioista
- Alueidenkäytön ajankohtaiskatsaus
- Hallintopalvelujen ajankohtaiskatsaus
- Elinkeinot ja aluekehityksen ajankohtaiskatsaus

5. Talous

Kainuun liiton vuoden 2020 tilikauden tulos on 86 287,41 euroa. Tilikauden toimintatuotot olivat 3 404 617,78 euroa (budjetoitu 3 744 588,00 euroa) ja toimintakulut 3 320 991,37 euroa (budjetoitu 3 744 585,99 euroa). Toimintakate oli 83 626,41 euroa ja vuosikate 86 287,41 euroa. Tilikauden ylijäämä oli 101 298,08 euroa.

Kainuun liiton maksuvalmius oli hyvä vuonna 2020. Kassan riittävyys oli 203 päivää (286 päivää vuonna 2019). Taseen loppusumma oli 5 788 302,40 euroa (7 065 562,97 euroa vuonna 2019).

Taloussuunnitelma on toteutunut hyvin ja suunnitelmallisesti. Yllättävä koronatilanne on tuonut sekä säästöjä että toisaalta lisäkustannuksia.

6. Havainnot tavoitteiden toteutumisesta

6.1 Kainuun liiton koko organisaation tasoiset tehtävät

Tavoite	Toteuma	Arvio
Kainuun liiton perustehtävät, Kainuuta koskeva suunnittelu- ja aluekehittämistyö Maakuntajohtajan vetämä johtoryhmä varmistaa, että Kainuun liiton vastuulla oleva suunnittelu- ja aluekehittämistyö toteutuu maakuntahallituksen ja -valtuuston linjausten ja aikataulujen mukaan.	Suunnittelu- ja aluekehittämistyö toteutui hyvin ottaen huomioon, että koronaepidemian vuoksi jouduttiin toteuttamaan sen vaatimia pikaisia suunnittelu- ja varautumistehtäviä.	Hyvä, että on saatu toteutettua tavoitteiden mukaisesti koronaepidemiasta huolimatta.
Kainuun aluekehityksen tilannekuva ja toimintaympäristön muutosten seuraaminen Kainuun liitto seuraa aktiivisesti Kainuun tilannekuvaa ja ennakoi toimintaympäristön muutoksia (talouden, sosiaalisen kehityksen ja ympäristön osalta).	Koronakriisin vaikutusten arvioinnin ja ennakoinnin vuoksi tilannekuvatyö nousi suunniteltua keskeisempään rooliin. Yhteistyö tilannekuvan valmistelussa tiivistyi Kainuun ELY:n kanssa. Kainuun selviytymissuunnitelman valmistelun pohjana oli ajantasainen aluetalouden tilannekuva.	Jatkuvaa tärkeää työtä korostuen korona-aikana.
Kainuun liiton viraston organisointi ja sisäinen työnjako Maakuntajohtajan vetämä johtoryhmä varmistaa, että Kainuun liiton viraston organisointi ja sisäinen työnjako noudattaa	Kehityskeskustelut toteutuivat; työhyvinvointikyselyn mukaan sisäisessä työnjaossa havaittiin kuitenkin kehittämistarvetta.	Työnjakoa kannattaa kehittää.

maakuntaohjelman ja toiminta- ja taloussuunnitelman painotuksia. Vastuut jalkautetaan vuosittaisella kehityskeskustelukierroksella.		
---	--	--

EDUNAJAMINEN JA YHTEISTYÖ

Tavoite	Toteuma	Arvio
Edunajamisen yhteistyö kuntien ja sidosryhmien kanssa Yhteinen tilannekuvan ylläpitäminen ja kärkihankkeiden edistäminen Tehokas vaikuttaminen päätöksentekijöihin kansallisesti ja kansainvälisesti.	TOPSU:n seurantaraportti laadittu ennakointi- ja seurantar ryhmässä sekä käsitelty ja hyväksytty maakuntahallituksen kokouksessa 1/2020. Osallistuttu aktiivisesti koronatilannekuvan laatimiseen.	Kuntayhteistyön tiivistyminen on tärkeä asia. Kainuun liiton on syytä tiedottaa kuntien valtuutettuja aktiivisesti liiton toimielinten päätöksistä.
Operatiivinen edunajaminen Edunajamisesta maakuntahallituksen linjaamat toimenpiteet toteutuvat ja etenevät kohti tavoitteita.	Ei vastausta hallitukselta.	Tämä asia olisi syytä jotenkin kirjata, jotta valtuustokauden vaihtuessa on uuden maakuntahallituksen helppo jatkaa edellisen työtä.
Suuralueyhteistyö Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa Osallistuminen Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukuntien kokouksiin tai muihin suuralueiden yhteiskokouksiin Yhteistyö rakennerrahasto-ohjelman valmistelussa ja toimeenpanossa.	Osallistuttu kaikkiin Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukunnan kokouksiin. Osallistuttu aktiivisesti tulevan rakennerrahastokauden, kansainvälisten ohjelmien valmisteluun ja tehty edunajamista yhteistyössä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa.	Yhteistyö ohjelmien laatimisessa ja edunajamisessa on tärkeä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa.
Maakuntien yhteistyö Aktiivinen osallistuminen maakuntien yhteistyöhön perustuen Kuntaliiton sopimukseen.	Kainuun liiton osalta on toimittu aktiivisesti; maakuntien välinen yhteistyö on ollut toimintavuonna poikkeuksellisen jännitteistä.	Maakuntien välinen yhteistyö on tärkeää. Toivottavasti jännitteet laukeavat rahoituskuvioiden selvittyä.

KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Tavoite	Toteuma	Arvio
Kansainvälinen yhteistyö ja edunvalvonta	Koronasta huolimatta kansainvälistä yhteistyötä on onnistuttu hoitamaan	Hyvä, että yhteistyö on onnistunut monipuolisesti.

<p>Tehtävien ajantasainen ja laadukas hoitaminen, eri verkostoissa. Käynnissä olevien kansainvälisten hankkeiden suunnitelmien mukainen toteuttaminen.</p>	<p>etäyhteyksien välityksellä, kansainväliset face to face -tapaamiset jäivät kokonaan toteutumatta. Etäyhteyksin toteutetut kokoukset ovat helpottaneet osallistumista ja järjestämistä.</p> <p>EU:n suuntaan tehtävää edunajamista on tehty Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston ja sen verkostojen kautta, sekä Itä- ja Pohjois-Suomen yhteistyönä Elmo-hankkeen puitteissa muun muassa älykkään erikoistumisen teemoissa.</p> <p>Vuoden 2020 aikana EU-toimiston yhtenä erityisenä vaikuttamiskohteena oli metsäbiotalouden toimintaedellytysten puolustaminen Brysselissä.</p> <p>Kainuun liitto on osallistunut Arctic Investment Platform -toimeenpanohankkeeseen (lokakuu 2020-joulukuu 2021). Hankkeen tavoite on arktisen alueen pk-yrityksille suunnatun investointialustan luominen vuonna 2022.</p> <p>Kainuun liitto on jatkanut v.2020 Koillisväylän datakaapeliin liittyvää edunajamista.</p>	<p>Etäyhteyksin toteutettavia kokouksia kannattaa hyödyntää jatkossakin.</p>
<p>Kainuun Venäjä-strategiatyö Strategian toteuttaminen ja sen päivittäminen vuosille 2021-2027 vuoden 2020 loppuun mennessä.</p>	<p>Venäjä-strategian päivitystä jatkettu v. 2020, alustavat teemat käsitelty suunnitelmien ja ohjelmien vaikutusten arviointi (SOVA) -ryhmässä. Strategia valmistuu v. 2021.</p>	<p>Strategian valmistumisen jälkeen olisi hyvä avata strategian sisältöä maakuntavaltuuston jäsenille.</p>
<p>Kostamus-yhteistyö Kainuun liiton ja Kostamuksen kaupunkipiirin välisen yhteistyöpöytäkirjan ja yhteisen toimintasuunnitelman toteuttaminen vuonna 2020. Tärkein yksittäinen tapahtuma on edelleen Kostamuksen</p>	<p>Yhteistyöpöytäkirja ja toimintasuunnitelma allekirjoitettu vuodelle 2020. Kainuulaisten yrittäjien tutustumismatka Kostamukseen järjestettiin helmikuussa 2020 (ennen koronaa). Muita tapahtumia,</p>	<p>Yhteistyötä on toteutettu koronan sallimissa rajoissa.</p>

<p>Business Forumin järjestäminen syksyllä 2020 yhteistyössä Kostamuksen kaupungin, Karjalan tasavallan talouskehitys- ja teollisuusministeriön sekä Suomi-Venäjä-Seuran kanssa. Barents Link Centerin käyttösopimuksen jatkaminen ja käytön aktivointi.</p>	<p>kuten Kostamuksen Business Forumia ei voitu koronan vuoksi järjestää.</p>	
<p>Euregio Karelia yhteistyö Kainuun puheenjohtajuus Euregio Karelia yhteistyöfoorumissa (Karjalan tasavalta Venäjän puolen pj.) vuonna 2020 hoidetaan sujuvasti ja Kainuun etuja vaalien. Euregio Karelial strategian päivittäminen vuosille 2021-2027 hoidetaan vuoden aikana loppuun huomioiden jäsenalueiden ominaispiirteet ja Kainuun maakunnallinen etu. Strategian jalkauttamistyö saadaan hyvälle alulle. Karjalan tasavallan 100-vuotis-juhlavuoden ja Euregio Karelial 20-vuotisjuhlavuoden muistaminen yhteistyössä esimerkiksi luentosarjan tai juhlaseminaarin muodossa.</p>	<p>Euregio Karelial puheenjohtajuuskauden tavoitteet saavutettiin: Euregio Karelia yhteistyöstrategia 2021-2027 valmistui ja hyväksyttiin marraskuussa 2020; Euregio Karelia 20 vuotta juhlaseminaari järjestettiin etätahtumana (noin 120 osallistujaa). Karjalan tasavallan 100-v. juhluvuotta muistettiin Euregio Karelial juhlaseminaarissa.</p>	<p>Yhteistyötä on toteutettu koronan sallimissa rajoissa.</p>

MAINETYÖ

Tavoite	Toteuma	Arvio
<p>Maakuntakuvatutkimus Maakuntakuvatutkimus toteutetaan.</p>	<p>Maakuntakuvatutkimus aloitettiin 2020 MDI:n toimesta.</p>	<p>Tärkeää hyödyntää tämän tutkimuksen ja naisnäkökulmapilotin tuloksia.</p>
<p>Klusteribrändien lanseeraus Kainuu Arctic Lakeland -yhteistyö Kainuu Arctic Lakeland – lanseeraus (erillisen hankkeen koordinoimana).</p>	<p>Matka- ja Grüne Woche - messut 1/20, Arctic Lakeland -brändi otettiin käyttöön matkamessuilla, verkkosivut päivitettiin; tehtiin Arctic Lakeland koordinoinnista sopimus Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa.</p>	<p>Kainuun Arctic Lakeland -brändin lanseeraus on toteutettu ja tätä työtä on syytä jatkaa. Mahdolliset hyödyt selviävät tulevaisuudessa.</p>

	<p>Grüne Woche -messut v. 2019 ja 2020</p> <p>Kainuusta osallistuneet toimijat saivat uusia kontakteja molemmista tapahtumista. Kiinnostusta Kainuun matkailulle oli mm. Paljakassa vieraili tapahtuman seurauksena toimittajaryhmä. Korona haittasi muutoin matkailun realisoitumista Kainuuseen.</p> <p>Matkamessut</p> <p>Kiinnostus Kainuusta kotimaan matkailukohteena on kasvanut. Yhteisosallistuminen on tiivistänyt ja parantanut matkailu- ja myös kulttuurialan toimijoiden yhteistyötä Kainuussa.</p> <p>Arctic Lakeland -brändi</p> <p>Viime tammikuun Matkamessuilla tehdyn kyselyn mukaan yli 80 prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, että Arctic Lakeland -nimi soveltuu Kainuun alueen matkailubrändiksi ja brändin visuaalinen ilme kuvastaa Kainuuta matkailualueena.</p>	
<p>Positiivisten faktojen, uutisten ja tapahtumien esille tuominen</p> <p>Uusia aluemarkkinointi-avauksia; esim. datacenter, matkailuteemat, tapahtumat Av-tuotantojen, järjestöjen ja tapahtumien tukeminen osaksi maineyötä.</p> <p>Verkkosivuille toteutetaan markkinointielementti.</p>	<p>Kainuun aluemarkkinoinnin vahvistaminen</p> <p>Maineyön yhteistyö maakunnassa tiivistynyt. Mainetiimi kokoontui 2 kk välein.</p> <p>Mediaseuranta otettiin käyttöön 11-12/2020. Kainuulla hyvä näkyvyys valtakunnallisessa mediassa: MTV3 (naisnäkökulmaa pilotti), Helsingin Sanomat, Kauppalehti, YLE.</p>	<p>Todella tarpeellinen. Uutisointiin on kiinnitettävä jatkossa huomiota ja nostettava esille positiivisia uutisia.</p>

	Tutustu Kainuuseen -sivut valmis 10/20, 2 somemarkkinointi-kampanjaa (matkamessut, kesä).	
--	---	--

6.2 Elinkeinot ja aluekehitys

Elinkeinot ja aluekehitys vastualueen tilikauden tulos alittui talousarvioon nähden 10,1 % ja toimintakulut alittuivat 10,0 %. Henkilöstökulut ylittyivät hieman (7,4 %), mutta esimerkiksi palvelujen ostot sen sijaan alittuivat 40,7 % talousarvioon nähden. Palvelujen ostojen alitukset johtuvat koronavirustilanteen johdosta syntyneistä matkakustannusten huomattavasta vähenemisestä ja asiantuntijapalvelujen määrärahojen pienemmästä käytöstä. Aineet, tarvikkeet ja tavarat -kulut alittuivat 70,5 %. Alkuperäinen määrärahavarauskin on ollut näissä kuluissa suhteellisen pieni, joten kun esimerkiksi tietokannat kulut ovat olleet määrärahavaraukseen nähden pienet, selittyy kulujen alituksen suuri prosentuaalinen osuus tällä.

Tavoite	Toteuma	Arvio
Maakuntaohjelman toimeenpano TOPSU:ssa linjatut strategiset toimenpiteet (osaavan työvoiman ja investointien saaminen Kainuuseen, Kainuun sisäisen ja ulkoisen saavutettavuuden parantuminen) käynnistyvät ja toteutuvat	Vuonna 2020 korona heikentänyt saavutettavuutta, osaavan työvoiman saavutettavuutta edistetty, mutta edelleen Kainuun tilanne vaikein maakunnista. Kainuuseen kohdennetut investoinnit kasvaneet koronasta huolimatta. Kajaanin yliopistokeskus pääsi innovaatioekosysteemisopimuksen pariin.	Asioissa on edetty, mutta työtä on jatkettava edelleen. Osaavan työvoiman saantiasiaan on edelleen panostettava.
Kainuun uusi maakuntaohjelma Käynnistetään maakuntaohjelman laadinta, tehdään ohjelman laatimisen työohjelma ja nykyisen maakuntaohjelman ulkopuolinen arviointi yhdessä muiden Pohjois-Suomen maakuntaliittojen kanssa	Valmistunut Kainuu ohjelman laatimisen työohjelma 1 kpl, maakuntaohjelman ulkopuolinen arviointi 1 kpl.	Edennyt tavoitteiden mukaisesti. Maakuntavaltuustoa on osallistettu hyvin Kainuun uuden maakuntaohjelman valmisteluvaiheessa.
Kainuun siltasopimus Kainuun siltasopimuksen eteneminen suunnitellusti. Jatkorahoituksen saaminen Kainuun siltasopimukselle.	Siltasopimus edennyt hyvin, (erillirahoitus 500 000 eur, useita hankkeita käynnistynyt). Kielteinen päätös uudesta siltasopimuskaudesta 1/2021.	Nähdään, että siltasopimuskonsepti on ollut tärkeä ja toimiva. Siinä on tunnustettu hyvin Kainuun kehittämisen ”pullonkauloja”.

	<p>Kainuun siltasopimukseen on kirjattu 44 toimenpidettä liittyen saavutettavuuteen, koulutukseen ja osaamiseen, TKI alustoihin, kansalliseen ja kv rekrytointiin sekä mainetyöhön. Kaikkiaan 37 näistä toimenpiteistä on edennyt vähintään kohtuullisesti ja vain 7 on pysähdyksissä.</p> <p>500 000 euron rahoituksella on käynnistetty neljä hanketta, jotka ovat vielä kesken:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Palvelukokonaisuuden käyttöönotto kainuulaisten yritysten sukupolven ja omistajanvaihdoksiin valmentamiseen, 2) Ulkomailta täsmäosaajia täsmätarpeeseen -konseptin luominen ja pilotointi, 3) Kausityöntekijöistä pysyviä asukkaita ja työntekijöitä, 4) Kainuun mainetyön vahvistaminen -hanke (erityispilotit, monipaikkaisuuden ja naisnäkökulman edistäminen aluekehittämisessä). 	<p>Siltasopimuksen avulla on käynnistetty hyviä toimenpiteitä. On harmillista, ettei siltasopimukselle ole jatkoa valtion toimesta.</p>
<p>Älykkään erikoistumisen yhteistyö Kainuun liiton rahoituksessa priorisoidaan ÄES-hankkeita, joissa tunnistetaan kasvun ja uusien lisäinvestointien saamisen mahdollisuudet. Älykkään erikoistumisen kehittämisessä painotetaan kansainvälistä kehittämistoimintaa.</p>	<p>Kainuu älykkään erikoistumisen strategia päivitettiin Bridges hankkeen toimintasuunnitelmaa Berry+ älykkään erikoistumisen kumppanuus hyväksyttiin industrial modernisation alustaksi. Kainuu hyväksyttiin Water Smart Territories -kumppanuuteen Industrial Modernisation alustalle. Interreg Europe hankkeiden toimintasuunnitelmat ovat edenneet suunnitellusti. BRIDGES-hanke parhaaksi</p>	<p>Älykkään erikoistumisen konsepti on hyvä ja siinä tunnistetaan kehittämisen kärkitoimialat</p>

	Interreg Europe ohjelman tutkimus- ja innovaatio -teeman hankkeeksi.	
<p>Kainuun sisäinen ja ulkoinen tietoliikenteellinen saavutettavuus Nopeiden yhteyksien alueellinen kattavuuden paraneminen. Kainuun kiinteän laajakaistan saatavuus 60 % kotitalouksista (alueen tavoite).</p> <p>Uuden kansallisen laajakaistaohjelman suunnittelussa mukana oleminen. Koillisväylän toteutuminen etenee Kainuun kannalta optimaalisesti ja yksi datakaapeliin liittyvä Suomen sisäinen runkoliikennereitti saadaan suunnitelmiin kulkemaan Kajaanin kautta, koko IP-alueen tuki hankkeen etenemiselle.</p>	<p>Tilastot vain 2019 lopulta, (päivitys keväällä 2021): kiinteän verkkoyhteyden saatavuus (100 Mbit/s) 58%, valokuidun 32% kotitalouksista. Yksi keskeneräinen kansallisen laajakaistaohjelman mukainen hanke alueella. Hanketilanekatsaus tehty. Verkon kattavuuden tilannekatsaus ja jatkon suunnittelu aloitettu. LVM:n tilaisuuksien kautta mukana valmistelussa. Lausunnot jätetty laki- ja asetusesityksiin. Asiaa ajettu Suomen kestävän kasvun ohjelmaan, RRF – rahoitettavaksi (EU:n elpymisväline). Liitto liittymässä kainuulaisten toimijoiden Arctic Connect -hankkeessa Cinia Alliance Oy:n kautta. Suomen sisäisten reittien tavoite mukana Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien yhteisissä kannanotoissa.</p>	<p>Päivitettyjen tietojen mukaan vuoden 2020 lopulla kiinteä 100 Mbit/s laajakaistayhteys oli 55%, valokuitu 28% kotitalouden saatavilla. Edellisvuotta pienemmät luvut johtuvat Traficomien mukaan yhden toimijan heille aiemmin toimittamista liian laajoista saatavuusaineistoista, toimijalla ollut virhe aineistojen muodostamisessa.</p> <p>Hyvät tietoliikenneyhteydet ovat tärkeä asia, kun tavoitellaan paikkariippumattoman työn tekijöitä.</p>
<p>Nuorisovaltuuston toiminta Nuorten näkemysten mukaan saaminen maakunnan tason kehittämistyöhön sekä päätöksentekoon. Nuorisovaltuuston toiminnan uudelleen organisointi.</p>	<p>Maakunnallinen nuorisovaltuusto (MaNu) kokoontunut kolmesti, ei kannanottoja taikka aloitteita. Pienemmällä kokoonpanolla kokouksia harvemmin. Kokoukset verkossa ja osallistuminen aiempaa aktiivisempaa. Osallistuminen eri valmisteluryhmiin aiempaa aktiivisempaa. MaNu osallistunut ilmastotavoitteiden valmisteluun.</p>	<p>Tarkastuslautakunta toivoisi nuorten panoksen Kainuun kehittämiseen olevan aktiivisempaa. Nuorisovaltuuston toiminnan organisoinnin tulee olla nuorisolähtöistä ja Kainuun liiton on resursoitava se riittävästi.</p>

EAKR-RAHOITUKSEN VÄLITTÄVÄN VIRANOMAISEN TEHTÄVÄT

Tavoite	Toteuma	Arvio
<p>EAKR-välittävä viranomainen ja muu kehittämishankerahoitus Rahoitetaan TOPSU:n painopisteiden mukaisia tuloksellisia ja vaikuttavia EAKR hankkeita. Rahoitetaan hankkeita uudella maakuntien aluekehitysrahalla.</p> <p>Huolellisesti valmistellut päätösesitykset (hanketiimissä) ja hankevalmistelun tukeminen.</p>	<p>Kuluvan ohjelmakauden EAKR rahoitusta on sidottu 22,879 milj.€ (99 %) (kevällä 2020 oli hankehaku, jolloin sidottiin loput rahoituksesta (rahoitettiin 6 hanketta), maakunnan omaehtoisen kehittämisen rahoitusta (AKKE) saatiin yhteensä 523 000 euroa, josta sidottiin 215 000 euroa (41 %). Lisäksi saatiin siltasopimusrahoitusta 500 000 euroa, josta vuonna 2020 sidottiin 440 000 euroa (88 %, 3 hanketta).</p> <p>Laadukkaat hankkeet ja vaikuttavuus ollut hyvä, maakuntaohjelman ja oleellisten alueellisten strategioiden mukaisuus huomioitu.</p> <p>Vuonna 2020 päättyneet, Kainuun liiton rahoittamat EAKR-hankkeet</p> <p>Woodpolis2020 kustannusarvio 756 167 € toteuttaja Kuhmon kaupunki</p> <p>Seppälän vertikaalipuutarha kehittäminen ja investoinnit kustannusarvio 617376 € toteuttaja Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos</p> <p>Koulutusosaamisesta Kainuun vientituote kustannusarvio 399 640 € toteuttaja Kajaanin amk/Kainuun ammattiopisto</p> <p>Data-analytiikan kiihdyttämö kustannusarvio 346 000 € toteuttaja CSC-Tieteen</p>	<p>Hankkeilla ja aluekehittämisen rahalla on tärkeä merkitys Kainuussa.</p> <p>Tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden arviointi on vaikeaa.</p> <p>Kasvua Kainuuseen -hankkeeseen liittyvän takaisinperintäasian käsittely on kesken. Kainuun liiton välittävänä viranomaisena tulee kiinnittää enemmän huomiota hankkeiden toteuttajien ohjeistamiseen.</p>

	<p>tietotekniikan keskus Oy/Kajaanin amk</p> <p>Kajaanin älykäs elinkaarikortteli kustannusarvio 221 360 € toteuttaja Kajaanin kaupunki</p> <p>Kajaani-Kiina Hub - Yhteistyöalusta dataekosysteemipalveluill e, koulutukselle ja TKI- toiminnalle kustannusarvio 85 838 € toteuttaja Kajaanin amk</p> <p>KAKKU - Kainuun akkukemikaaliosaamisen ja verkostojen kehittäminen kustannusarvio 73 980 € toteuttaja Kajaanin amk</p> <p>KAMK:n simulaatio- ja terveysteknologian testiympäristö (StudioK) kustannusarvio 176 000 € toteuttaja Kajaanin amk</p> <p>Simulaattorit ja virtuaaliset oppimisratkaisut metsäkoneenkuljettaja koulutuksessa kehittäminen ja investoinnit kustannusarvio 212 200 € toteuttaja Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos</p>	
--	--	--

6.3 Alueidenkäyttö

Alueidenkäytön vastuualueen tilikauden tulos alittui talousarvioon nähden 27,7 % ja toimintakulut alittuivat 11,6 %. Säästöjä syntyi henkilöstökuluissa (-4,4 %) ja palvelujen ostoissa (-31,5 %). Palvelujen ostojen alitukset johtuvat koronavirustilanteen johdosta syntyneistä matkakustannusten vähenemisestä. Aineet, tarvikkeet ja tavarat -kulut alittuivat 41,1 %. Alkuperäinen määrärahavarauskin on ollut näissä kuluissa pieni, joten kun kulut ovat olleet määrärahavaraukseen nähden pienet, selittyy kulujen alituksen suuri prosentuaalinen osuus tällä. Alueidenkäytön vastuualueella on saatu jälkikäteen sopimuksen mukaisesti käytetyn työpanoksen perusteella osittain kahden henkilön palkkatuloja KaiCell Fibers Oy:ltä, mikä luonnollisesti vähentää alueidenkäytön kustannuksia alkuperäiseen talousarvioon nähden.

Tavoite	Toteuma	Arvio
Maakuntakaavoitus Vaihemaakuntakaava 2030:n voimaan tulo. Tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamisen tavoite- ja luonnosvaihe sekä tarvittavien selvitysten laatiminen.	Vaihemaakuntakaavan 2030 voimaantulo toteutui 26.2.2020. Tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamisen tavoitevaihe toteutui ja valmistelussa siirryttiin luonnosvaiheeseen. Hankittiin selvitysaineistoja.	Toteutui tavoitteiden mukaisesti.
Saavutettavuus Edistetään Kainuun sisäistä ja ulkoista saavutettavuutta, matka- ja kuljetusketjujen sujuvuutta yhteistyössä kuntien, PohjoisPohjanmaan ELY-keskuksen sekä liikennetoimijoiden kanssa Kajaanin lentoasemaa kehitetään ja statusta vahvistetaan yhteistyössä kuntien, elinkeinoelämän, Finavian ja Finnairin kanssa Osallistutaan aktiivisesti valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmisteluun.	Liikennejärjestelmätyöryhmän toiminta (1 kokous). Yhteistyö Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa liikenneasioissa. Covid19 pandemia vaikutti Kainuun saavutettavuuteen. Kajaanin lentoaseman liikennöinti keskeytyi mutta jatkui loppuvuonna 2020. Pohjois-Suomen lentoliikenne-hankkeessa edettiin poikkeusoloista huolimatta ja laadittiin mm. Kajaanin lentoliikenteen kehittämisen toimintasuunnitelma. Osallistuttiin aktiivisesti valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (Liikenne 12) valmisteluun.	Saavutettavuus on heikko Kainuun näkökulmasta. Raideliikenteen osalta Kainuun näkökulmasta on tapahtunut hieman edistystä. Saavutettavuuden parantaminen vaatii jatkossakin vahvaa panostusta, myös ylimaakunnallisesti.

6.4 Hallintopalvelut

Hallintopalvelut vastuualueen tilikauden tulos ylittyi talousarvioon nähden 8,2 % ja toimintakulut ylittyivät 7,9 %. Aineet, tarvikkeet ja tavarat -kulut ylittyivät reilusti (76,2 %) ja avustukset sen sijaan alittuivat reilusti (-95,2 %). Palvelujen ostot sen sijaan ylittyivät 17,7 % ja henkilöstökulut ylittyivät 20,2 %.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat -kulujen ylitys selittyy yllättävästä koronatilanteesta. Keväällä 2020 koronatilanteen vuoksi hallintopalvelujen täytyi hankkia muutamille viranhaltijoille ja työntekijöille pikaisesti läppärit yms. etätyöskentelyä varten mihin ei ollut määrärahavarausta talousarviossa. Avustusten määrärahavaraus vuodelle 2020 oli 59 200 €, josta käytettiin hallintopalvelujen osalta 2 858,18 €. Tämä selittää suuren säästöprosentin hallintopalvelujen avustuksissa. AV-tukipäätösten mukaiset avustukset sen sijaan näkyvät koko Kainuun liiton tasolla avustuksissa, jossa on ollut alitusta -19,1 % (TA 59 200,00 €, TP 47 868,85 €).

Palvelujen ostojen ylitykset ovat asiantuntijapalvelujen ostoissa, markkinoinnissa, työterveyshuollon kustannuksissa sekä muissa yhteistoimintaosuuksissa. Koronatilanteen vuoksi sen sijaan esimerkiksi tapahtumapalveluissa on säästöä. Asiantuntijapalvelujen kuluissa näkyvät mm. ICT- ja TAHE-muutosprojekteihin liittyvät ylimääräiset kulut, joita ei ollut osattu arvioida talousarvion laadintavaiheessa.

Huomionarvoista on myös, että hallintopalvelujen vastuualueen budjetissa ovat kaikki ns. yleiseen toimintaan liittyvät määrärahavaraukset ja mikäli näissä tapahtuu ylityksiä, näkyvät ne juuri hallintopalvelujen kuluina. Henkilöstökulujen ylitys hallintopalveluissa selittyy mm. ylimääräisillä henkilöstökuluilla liittyen tiedonhallinnan asiantuntijan rekrytointiin tiedonohjaussuunnitelman (TOS) laadintaa varten. Näille kuluille ei ollut määrärahavarausta talousarviossa vuodelle 2020.

Tavoite	Toteuma	Arvio
<p>Talous; tulos Talousarvion tulostavoite vuodelle 2020 saavutetaan Kuukausittaiset talousraportit osoittavat, että pysytään budjetissa.</p> <p>Kainuun liiton taloudesta ja toiminnan toteutumisesta raportoidaan kunnille osavuosikatsauksilla</p>	<p>Tilikauden tulos 86 287 euroa. Pysytty budjetissa pääsääntöisesti.</p> <p>Toimitettu.</p>	<p>Tavoitteet ovat toteutuneet, koronatilanteella on ollut vaikutuksia.</p>
<p>Talousarvio- ja tilinpäätöskirjojen laadinta Talousarvio- ja tilinpäätöskirjojen selkeyttäminen.</p>	<p>Asiakirjoja selkeytetty.</p>	<p>Asiakirjoja selkeytetty, mutta työtä kannattaa jatkaa mm. korostamalla olennaisimpia asioita ja välttämällä päällekkäisyyksiä.</p>
<p>Uudet avaukset Kainuun alueellisen valmiusfoorumin toiminta. Kainuun liitolla vetovastuu, Kainuun pelastuslaitos hoitaa valmisteluvastuun. Valmiusfoorumikokoukset 2 krt/vuosi.</p>	<p>Toteutui, pidettiin kolme kokousta, joista kaksi teemalla Covid19.</p> <p>Valmiusfoorumi oli aktiivisessa roolissa Kainuun koronatilanteen seurannassa heti valmiuslain tultua voimaan.</p>	<p>Yhteistyö Pelastuslaitoksen kanssa tärkeää turvallisuusnäkökulmasta. Poikkeustilanteiden johtaminen tärkeää hoitaa paikallisesti.</p>

6.5 Viestintä ja markkinointi

Tavoite	Toteuma	Arvio
<p>Perusviestintä Vaikuttava ja nopea viestintä.</p> <p>Viestintäperiaatteiden päivittäminen.</p>	<p>Toteutui; verkkosivut, uutiskirje ja somekanavat aktiivisessa käytössä.</p> <p>Viestintäperiaatteet päivitetään vuoden 2021 aikana viestintäpäällikön johdolla.</p>	<p>Hyvä, että viestintäpäällikön toimi perustettiin ja rekrytointi suoritettiin.</p> <p>Muistettava, että osa väestöstä ei käytä somekanavia vaan tarvitaan</p>

		myös lehti- ja radioviestintää. Paikallisuutiset TV:ssä myös tärkeä tietokanava.
Kainuun liiton verkkosivut ja tietopalvelu Verkkosivujen uudistaminen.	Uudet verkkosivut valmistuivat ja otettiin käyttöön lokakuussa 2020.	Tärkeää uudistua ja päivittää jatkossakin.
Kainuun liiton graafisen ilmeen uudistaminen Graafisen ilmeen uudistaminen.	Graafinen ilme on uudistettu ja otettiin käyttöön lokakuussa 2020.	

7. Suositukset

7.1 Vuoden 2020 suositukset ja niiden seuranta

7.1.1 Suositus: Liikenne- ja tietoliikenneverkkoon liittyvää edunvalvontaa lisättävä, jotta Kainuun saavutettavuus paranee.

Maakuntahallituksen selvitys maakuntavaltuustolle:

Liikenneasioihin liittyvä edunvalvonta tapahtuu tyypillisesti erilaisten edunvalvontaverkostojen ja -konsortioiden kautta. Kainuun liitto on entistä vahvemmin osallistunut edunvalvontaan seuraavissa kokonaisuuksissa: Itärata -hanke (Kouvolan kaupungin vetämänä), Itä- ja Pohjois-Suomen liikennesuunnitteluvastaavien verkostot, Vt5-yhdistys, Tervantie ry ja Pohjois-Suomen lentoliikennehanke. Koronakriisin aiheuttaman lentomotin vuoksi Kainuun liitto on mukana kuuden maakunnan, viiden keskuskaupungin ja neljän kauppakamarin edunvalvontaryhmässä, jotka myös toimii mm. Harakan asettaman lentoliikenneryhmän taustalla. Lentoliikennehankkeen alaisuudessa valmistuu syksyllä 2020 Kainuun lentoliikenteen kehittämissuunnitelma. Kainuun liitto on yksin ja yhdessä naapurimaakuntien kanssa osallistunut valtakunnallisen 12-vuotisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmisteluun. Samoin on jatkettu Pasi Holmin selvityksen pohjalta Kainuun junaliikenteen kehittämisehdotusten edistämistä. Valtion lisätalousarviossa keväällä 2020 saatiin merkittäviä päänavauksia Kainuulle merkittävien rautateiden parantamiseksi: Kontiomäki-Suomussalmi -rata ja terminaali, Kontiomäki-Oulu – radan parannushankkeet sekä Iisalmi-Ylivieska – radan sähköistäminen.

Seuranta 2021: Aihe on edelleen ajankohtainen ja aktiivista edunvalvontaa on jatkettava.

7.1.2 Suositus: Kainuun liittoon on syytä rekrytoida kokoaikainen viestintäpäällikkö Kainuun mainetyön parantamiseksi ja viestinnän kehittämiseksi.

Maakuntahallituksen selvitys maakuntavaltuustolle:

Kainuun liittoon ollaan rekrytoimassa kokoaikainen viestintäpäällikkö. Viestintäpäällikön toimi julistetaan haettavaksi syksyn 2020 aikana ja tavoitteena on, että viestintäpäällikkö aloittaa tehtävässä vuoden 2021 alussa.

Seuranta 2021: Toimi perustettu ja viestintäpäällikkö rekrytoitu.

7.1.3 Suositus: Maakuntavaltuustolle tiedotetaan modernin biojalostuksen professuuriuden ja tutkimusryhmän toiminnan etenemisestä ja tuloksista. Tarkkailtava toiminnan etenemistä ja tuloksia.

Maakuntahallituksen selvitys maakuntavaltuustolle:

Maakuntahallitus on saanut asiasta informaatiota kokouksessaan 01.06.2020 ja liiton johdolla selvitetään po. professuurin ja tutkimusryhmän rahoitusta koskevan sopimuksen päivittämistä. Maakuntavaltuusto saa tilannekatsauksen seuraavassa kokouksessaan.

Seuranta 2021: Tilannekatsaus on annettu, mutta toiminnan etenemisen ja tulosten seuraamista on edelleen jatkettava.

7.1.4 Suositus: Maakunnalliseen nuorisovaltuustoon tulee panostaa siten, että se toimii hyvin ja että nuorten ääni kuuluu kainuulaisessa päätöksenteossa.

Maakuntahallituksen selvitys maakuntavaltuustolle:

Maakunnallinen nuorisovaltuusto on kokoontunut säännöllisesti. Nuorisovaltuusto toimii lausunnonantajana ja osallistuu sisällön tuottamiseen Kainuun tulevaisuuden kannalta tärkeiden ohjelmien ja teemojen valmistelussa, kuten maakuntasuunnitelma ja -ohjelma sekä Kainuun ilmasto- ja ympäristötavoitteiden muotoilu.

Seuranta 2021: Asiaan pitää edelleen panostaa, koska nuorten osallistuminen Kainuun kehittämiseen on ensiarvoisen tärkeää.

7.1.5 Suositus: Koronavirustilanteen vaikutuksista on tarpeen tehdä maakunnallinen tarkastelu ja varmistaa se, että ennen epidemiaa toteutunut hyvä kehitys jatkuu.

Maakuntahallituksen selvitys maakuntavaltuustolle:

Koronapandemian leviäminen Kainuuseen on aiheuttanut akuutin kriisin, jolla on terveydellisten vaikutusten lisäksi sekä akuutteja että pidemmän ajan vaikutuksia. Tartuntatautilain mukaisissa asioissa Kainuun sote ja kunnat ovat vastanneet toimenpiteistä. Kainuun liiton johdolla aktivoitiin maaliskuulta kesäkuulle myös Kainuun alueellinen valmiusfoorum, jonka roolina on poikkihallinnollinen yhteistyö ja raportointi Pohjois-Suomen aluehallintoviraston valmiustoimikunnalle. Kainuun liiton edustajat osallistuivat Kainuun Yrittäjät ry:n vetämän Kainuun yrityspalveluverkoston kokouksiin; verkostossa suunniteltiin ja raportointiin Kainuun yrityskenttään tapahtuneista vaikutuksista sekä eri julkisten toimijoiden toimenpiteistä yritysvaikutusten torjumiseksi (mm. erilaiset rahoitushaut). Kainuun liitto rahoitti vuodelle 2020 saamastaan maakunnan omaehtoisen kehittämisen varoista (215 000 euroa) nopeasti toteutettavia kehityshankkeita koronakriisin vaikutuksista kärsineille toimijoille. Kainuun liitto yhdessä Kainuun ELY-keskuksen ja TE-toimiston kanssa organisoivat yhteisen koronavaikutusten seurannan (Teams-työryhmän), joka tuottaa ja kokoaa edelleen ajantasaista ja ennakoivaa tietoa koronan vaikutuksista Kainuun yritys-, kunta- ja aluetalouteen. TEM:n 18.06.2020 antaman ohjeistuksen mukaisesti Kainuun liiton vetovastuulla on valmisteltavana Kainuun selviytymissuunnitelma syyskuun loppuun mennessä. Suunnitelma sisältää tilanneanalyysin pohjalta

ehdotukset nopeavaikutteisista kriisi- ja toipumistoimenpiteistä sekä pidemmän ajan uudistumistoimista.

Seuranta 2021: Näyttää, että Kainuu on selviämässä koronakriisistä suhteellisin pienin vaurioin. Positiivisen aluetalouden kehityksen varmistamiseksi on edelleen tehtävä töitä.

7.2 Vuoden 2021 suositukset

7.2.1 Suositus: Edunajamisen tavoitteiden toteutumista on tarpeen seurata systemaattisemmin, esimerkiksi maakuntahallituksessa puolivuositain ja maakuntavaltuustossa vuosittain tehtävällä toteuma-arvioinnilla suhteessa kaksivuotiseen Kainuun edunajamisen tavoitteisiin ja kärkihankkeisiin. Tiedonsiirto edunajamisasioissa uudelle maakuntahallitukselle vaalien jälkeen on myös tärkeää.

7.2.2 Suositus: Maakuntakuvatutkimuksen sekä naisnäkökulmapilotin tulosten ja johtopäätösten huomiointi on erityisen tärkeää sekä maakuntaohjelmatyössä että Kainuun liiton jokapäiväisessä toiminnassa.

7.2.3 Suositus: Etätyömahdollisuuksien parantamiseksi ja joustavien asumispaikkavaihtojen mahdollistamiseksi laajakaistayhteydet on Kainuun alueella syytä saada kuntoon.

7.2.4 Suositus: Toimielinten (maakuntahallituksen ja maakuntavaltuuston) itsearviointi jäi toteutumatta. Tarkastuslautakunta suositaa, että maakuntahallituksen ja maakuntavaltuuston itsearviointitoteutetaan seuraavan valtuustokauden aikana.

Tarkastuslautakunta esittää maakuntavaltuustolle, että se päättää pyytää maakuntahallitukselta selvitykset arviointikertomuksessa havaittuihin huomioihin sekä vuoden 2021 suosituksiin joulukuun 2021 kokoukseen mennessä.

Lopuksi:

Tarkastuslautakunta kiittää liiton henkilöstöä ja luottamushenkilöitä sitoutumisesta ja joustavuudesta tehtäviensä suorittamisessa ja palvelujen tuottamisessa koko valtuustokauden ajalta.